

Vergaderjaar 2025–2026

33 561

Structuurvisie Windenergie op Zee (SV WoZ)

Nr. 98

BRIEF VAN DE MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2025

Vandaag is de tender voor de windkavel Nederwiek I-A gesloten. Er zijn geen aanvragen ingediend. Dit bevestigt het beeld dat we in een marktsituatie aan zijn gekomen waarin ondersteuning vanuit de overheid cruciaal is om het stilvallen van de realisatie van windenergie op zee te voorkomen.

De afgelopen jaren is de markt voor windenergie op zee snel en sterk veranderd. Door innovatie en opschaling zijn windparken op zee sinds 2018 zonder subsidie vergund. De marktomstandigheden in Europa waren aan het begin van dit decennium zelfs zo gunstig dat een aantal windparkontwikkelaars bereid was te betalen voor een vergunning door een financiële bijdrage aan de overheid en investeringen in andere maatschappelijke doelen, zoals ecologie en systeemintegratie.¹

Inmiddels zijn de Europese marktomstandigheden flink veranderd: zo zijn de kosten voor windparkontwikkelaars gestegen en gaat de verduurzaming van o.a. onze industrie langzamer dan voorzien. Hierdoor is het voor windparkontwikkelaars moeilijker geworden om al voorafgaand aan de bouw van het windpark langjarige stroomafnamecontracten met de juiste volumes en prijs af te sluiten en is daarmee hun investeringsbereidheid afgenomen.² Dit is ook terug te zien in andere Europese landen, zoals Duitsland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk en België, waar ook tenders zijn mislukt of zijn uitgesteld vanwege beperkte marktinteresse.

Ondanks deze tegenvaller blijft windenergie op zee noodzakelijk voor Nederland om energieonafhankelijker te worden en voldoende groene energie te hebben voor de verduurzaming van ons energiesysteem. Het kabinet heeft om deze reden recent het Actieplan windenergie op zee

¹ Zoals de windparken in de windenergiegebieden Hollandse Kust West en IJmuiden Ver. Zie respectievelijk Kamerstuk 33 561, nr. 56 en Kamerstuk 33 561, nr. 65.

² Het kabinet heeft de Kamer hier o.a. met de volgende brieven over geïnformeerd: Kamerstuk 33 561, nr. 84 en Kamerstuk 33 561, nr. 91.

opgesteld.³ Hiermee neemt het kabinet op korte termijn maatregelen om de uitrol van windenergie op zee niet stil te laten vallen en bereidt het meer structurele maatregelen voor zodat een volgend kabinet hier voortvarend mee aan de slag kan gaan.

In deze brief informeert het kabinet de Kamer ook over de gevolgen van deze tenderuitslag en hoe deze gevolgen zoveel als mogelijk kunnen worden beperkt.

Aangekondigde maatregelen voor de verdere uitrol van windenergie op zee

Het gebrek aan aanvragen voor deze tenderronde is een belangrijk marktsignaal en een bevestiging dat de nieuwe realistische koers die het kabinet heeft ingezet noodzakelijk is voor de verdere ontwikkeling van windenergie op zee. Deze omstandigheden vragen om een overheid die de markt door deze fase helpt, zodat Nederland straks de noodzakelijke energie voorhanden heeft om onze economie draaiende te houden en onze weerbaarheid te vergroten. In het Actieplan voor windenergie op zee heeft het kabinet daarvoor een aantal maatregelen aangekondigd.⁴

Zo is het kabinet voornemens om in 2026 2 GW aan windparken op zee met subsidie te vergunnen. Het kabinet treft hier momenteel de voorbereidingen voor en verwacht de Kamer daar uiterlijk in januari 2026 verder over te kunnen informeren.

Daarnaast neemt het kabinet maatregelen om knelpunten te verminderen voor bedrijven die willen elektrificeren. Dit doet het kabinet op korte termijn door de Indirecte Kosten Compensatie (IKC-ETS) regeling t/m 2028 te verlengen, waardoor de elektriciteitskosten dalen. Daarmee wordt de elektriciteitsvraag gestimuleerd.

Voor de periode vanaf 2027 bereidt het kabinet meer structurele maatregelen voor, zoals de ontwikkeling van *Contracts for Difference* (CfD's) voor aanbod van duurzame elektriciteit en een verkenning naar CfD's voor vraag naar duurzame elektriciteit. Toepassing van CfD's vraagt nog besluitvorming door een volgend kabinet. Daarnaast ontwikkelt het kabinet met Invest-NL een PPA-garantiefonds. Na de ontwikkeling van het PPA-garantiefonds zal besluitvorming plaatsvinden over de inzet en financiering van het instrument. Door deze maatregelen nu voor te bereiden, heeft een volgend kabinet de keuze om deze nieuwe instrumenten in te zetten.

Mogelijke gevolgen van de tenderuitslag

Deze tenderuitslag betekent dat de realisatie van het windpark zal vertragen en dat de vergunningverleningsprocedure op een later moment opnieuw doorlopen wordt. Dit heeft een aantal mogelijke gevolgen.

Ten eerste kan dit een effect hebben op de realisatie van de routekaart voor windenergie op zee (hierna: routekaart). Zoals al eerder met de Kamer gedeeld, heeft het kabinet eerder dit jaar besloten om vanwege de verslechterde marktomstandigheden de tenders voor IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B uit te stellen en in 2026 2 GW te vergunnen met subsidie in plaats van de oorspronkelijk geplande 5 GW. Dit heeft tot vertraging van de routekaart geleid. Deze tenderuitslag voor Nederwiek I-A leidt tot verdere vertraging ten opzichte van de oorspronkelijke

³ Kamerstuk 33 561, nr. 91

⁴ Kamerstuk 33 561, nr. 91.

routekaart, waarbij de verwachte ingebruikname van het windpark gepland stond voor eind 2030. Het effect van deze tenderuitslag op de planning van de routekaart kan worden beperkt. Dit is afhankelijk van de keuzes die een volgend kabinet maakt over onder andere het uitroltempo van windenergie op zee, de hoeveelheid beschikbare middelen voor *Contracts for Difference* en de vormgeving van het elektrificatiebeleid. Het kabinet treft de voorbereidingen voor de actualisatie van de routekaart zodat een volgend kabinet hierover kan besluiten.

Ten tweede kan de uitkomst van deze tender leiden tot vertragskosten bij TenneT. Het kabinet kan nu nog geen exacte kosten met de Kamer delen, omdat deze afhangen van de keuzes die een volgend kabinet maakt voor de planning van de routekaart. Via een vertrouwelijke bijlage van het Actieplan windenergie op zee heeft het kabinet wel eerder een inschatting van mogelijke vertragskosten met de Kamer gedeeld.⁵

Ten slotte is het kabinet zich ervan bewust dat deze tenderuitslag ook kan leiden tot onderbenutting van productiecapaciteit bij Nederlandse toeleveranciers indien deze productiecapaciteit niet kan worden benut voor buitenlandse projecten.

Tot slot

Het kabinet heeft er vertrouwen in dat met deze nieuwe realistische koers de uitrol van windparken op zee ondanks deze tegenvaller kan worden gecontinueerd. Daarmee kan Nederland de juiste stappen blijven zetten richting energie-onafhankelijkheid en een gezond investeringsklimaat voor de windsector en de industrie.

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
S.Th.M. Hermans

⁵ Kamerstuk 33 561, nr. 91.